О П Р Е Д Е Л Е Н И Е
№ 6124

гр. София, 18.08.2021 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 10 състав,** в закрито заседание на 18.08.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Стоянова

като разгледа дело номер **6408** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 248, ал. 1 от ГПК (в частта му по отношение на разноските) в решение № 1473/09.03.2021 г., постановено по адм.д. № 6408 по описа за 2019 г. на Административен съд София град. Производството е образувано по искане на ответника по спора.

С решение № 1473/09.03.2021 г., постановено по адм.д. № 6408/2010 г. Административен съд София град, 10 състав е осъдена Българската народна банка да заплати на Р. Ж. Ф. М. сумата в размер на от 5624, 38 лв., представляваща законната лихва за забавено изплащане на гарантираните вземания за периода от 26.07.2014 г. до 05.11.2014 г. – върху максималния размер на гарантираните вземания от 196 000 лв., заедно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на главницата като отхвърля исковата претенция за разликата над сумата от 8627, 97 лв. В решението си съдът не се е произнесъл по направените искания за разноските. От страна на ответника Българската народна банка е представен списък на разноските общо в размер на 1560 лв., включващи внесен депозит за експертиза в размер на 300 лв., както и възнаграждение за адвокат. Установява се заплащането от страна на ответника Българската народна банка на възнаграждение за адвокат общо в размер на 1260 лв. с ДДС.

От страна на ищеца е направено искане за присъждане на разноски, като по делото са представени доказателства за направени разноски от ищеца в размер на 10 лв., представляващи внесена държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 10 лв. Искане за допълване, изменение на решението от страна на ищеца не е направено.

Постъпило е искане от процесуален представител на ответника по спора за допълване на решението в частта му по отношение на разноските, като на основание чл. 248, ал. 2 от ГПК съдът е съобщил на насрещната страна за исканото допълване.

Искането за присъждане на разноски е направено своевременно от страните по

делото.
Доколкото производството е по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, регламентацията на отговорността за разноски е именно в чл. 10 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Доколкото исковата молба е предявена през 2017 г., приложение съобразно §6 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, следва да намери чл. 10 от Закона в неговата редакция към ДВ, бр. 43 от 2008 г. Съобразно посочения §6, този закон (редакция, ДВ, бр. 94 от 2019 г.) се прилага за предявените искови молби, подадени след влизането му в сила.
Съгласно чл. 10, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, в посочената като приложима редакция, ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Съгласно чл. 10, ал. 3, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част на иска. Регламентираната хипотеза по чл. 10, ал. 2 е една – ако искът бъде отхвърлен изцяло, то тогава ищецът следва да заплати разноските по производството (тези разноски не включват възнаграждение за адвокат с оглед на липсата на регламентация, изрична в тази насока, както и с оглед на нормата на чл. 10, ал. 3, която изрично регламентира кога се дължи възнаграждение за адвокат – като за подобно възнаграждение може да бъде осъден само ответникът по иска). Регламентираните хипотези по чл. 10, ал. 3 са три – при отхвърляне изцяло на иска – тогава ищецът следва да заплати разноските по производството (същите не включват възнаграждение за адвокат), при уважаване изцяло или частично на иска – тогава ответникът следва да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса (разноските не включват възнаграждение за адвокат), и третата хипотеза, която е относима сама по отношение на възнаграждението за адвокат – съдът осъжда ответника да заплати на ищеца възнаграждение за адвокат, съразмерно с уважената част на иска.
Съобразно нормата на чл. 10, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, доколкото е налице изцяло отхвърляне на този иск, съдът следва да осъди ищеца да заплати разноските по производството, които представляват внесен депозит за вещо лице в размер на 300 лв. В производството по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди ищецът не дължи на ответника заплащане на адвокатско възнаграждение. Разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, тълкувани в тяхната взаимовръзка, са специални по отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 3 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК и чл. 143 от АПК. Изричната уредба в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, на отговорността за разноски не предвижда отговорност на ищеца за заплащане на адвокатско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, следователно такова не се дължи. Производството по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, е специално съдебно производство. Съгласно чл. 8, ал. 1 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, приложим закон за обезщетение за вреди, причинени при условията на чл. 1, ал. 1 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. В

разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и 3 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, изрично се посочва какви разноски се дължат от ищеца и от ответника в производствата по този закон. В този смисъл е константната практика на трето отделение на ВАС (решение № 10034/27.07.2017 г., постановено по адм. д. № 5143/2015 г. по описа на ВАС, трето отделение – в мотивите на което се посочва, че с разпоредбата на чл. 10, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, законодателят е предвидил заплащане на разноски само за изясняване на фактическата обстановка в хода на производството по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, и не е предвидил възможност за присъждане в полза на ответника на суми за адвокатско или юрисконсултско възнаграждение; решение № 9985/27.07.2017 г., постановено по адм. д. № 491/2017 г. по описа на ВАС, трето отделение, в мотивите на което се посочва, че разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (тълкувани в тяхната взаимовръзка), се явяват специални по отношение общата разпоредба на чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, поради което в производство по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди при отхвърляне изцяло на исковата претенция, ищецът не дължи на ответника заплащането на юрисконсултско възнаграждение; решение № 9394/2014 г., постановено по адм. д. № 684/2014 г.; решение № 9847/24.07.2017 г., постановено по адм. д. № 5587/2016г., в мотивите на което се посочва, че нормата на чл. 10, ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, отговорността на загубилия делото ищец за разноски се ограничава само до разноските по производството). С тази разпоредба законодателят към онзи момент с изменението на чл. 10, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди - ДВ, бр. 43/2008 г. е направил опит съдебните разноски по дела за отговорността на държавата да бъдат под специален режим, с цел да се гарантира ефективно достъп до съответната процедура и да се даде адекватен отговор на препоръката, дадена с решение на ЕСПЧ от 12.10.2007 г., постановено по жалбата на П. С. № 68490 от 17.01.2001 г. по делото "С. срещу България". Налице е законодателна промяна, след приключване на устните състезания по делото и след датата на постановяване на съдебното решение по делото, която е неприложима към настоящия правен спор. Приета е нормата на чл. 10, ал. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, която регламентира, че съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Нормата на чл. 10, ал. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е нова и обн. в ДВ., бр. 94/19 г. от 29.11.2019 г. По своята правна същност нормата е материалноправна, тъй като регламентира отговорността за разноски, което е гражданско облигационно правоотношение. Приложим в гражданско правните отношения е принципът, че новата правна норма има действие за напред, което означава, че се прилага само по отношение на юридически факти, осъществени след влизането и в сила. Без изрично да е придадена обратна сила на новата правна норма по отношение на факти, настъпили преди нейното влизане в сила, то нейното приложение е недопустимо и в противоречие със закона – чл. 14 от ЗНА. В конкретната хипотеза е налице, в ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за

вреди (ДВ., бр. 94/19 г.) нормата на § 6. (1), която регламентира, че този закон се прилага за предявените искови молби, подадени след влизането му в сила.
Съгласно чл. 10, ал. 3, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Доколкото е налице частично уважаване на този иск, ответникът би следвало да бъде осъден да заплати на ищеца внесената държавна такса в размер на 10 лв., но искане за допълване на решението в тази му част не е направено от ищеца.
При съобразяване на тези обстоятелства искането на ответника Българската народна банка за изменение на решението в тази негова част е неоснователно в частта му за присъждане на възнаграждение за адвокат.
Като взе предвид направените фактически и правни изводи и на основание с чл. 248, ал. 1 от ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ

ДОПЪЛВА решение № 1473/09.03.2021 г., постановено по адм.д. № 6408 по описа за 2019 г. на Административен съд София град, в частта му за разноските, като осъжда Р. Ж. Ф. М. да заплати в полза на Българската народна банка направените по делото разноски в размер на 300 лв.
ОТХВЪРЛЯ искането на Българската народна банка за заплащане на възнаграждение за адвокат.
ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване с частна жалба в 7-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ